

Landsting och regioner
Ekonomidirektörer Lt
Budgetdirektörer Lt
Redovisningsdirektörer Lt
Finansdirektörer Lt
Landstingsekonomer

Planeringsförutsättningar för åren 2014–2018

I detta EkonomiNytt presenterar vi:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Skattesatser 2015
- Nya länsvisa skattesatser för tre län
- Information om Alliansens budgetmotion
- Befolkningsuppgifter per 1 november 2014
- Internränta 2016
- Arbetsgivaravgifter 2015
- Datum för utbetalning av preliminära skatter och bidrag 2015
- Löne- och prispförändring för landsting
- Rörlig del av statsbidrag för kvalitetssäker och effektiv sjukskrivningsprocess
- Nya instruktioner till modellen Skatter & bidrag

För perioden 2014–2018 räknar vi med att skatteunderlaget ökar knappt 24 procent, drygt en procentenhet mindre än i prognosen från oktober. Revideringarna förklaras i huvudsak av att vi nu förutser en annan utveckling av lönesumman.

Observera att den definitiva utjämnningen för 2015 inte ingår i detta EkonomiNytt. Dessa uppgifter publiceras av SCB den 8 januari. SKL kommer att publicera ett EkonomiNytt om detta strax efter SCB:s redovisning.

Svagare internationell utveckling och dämpad privat konsumtion skruvar ned BNP-tillväxten

Följande avsnitt om det samhällsekonomiska läget bygger på en mer utförlig beskrivning från *Ekonomirapporten. December 2014*.

Efter en stark avslutning på fjolåret har svensk ekonomi i år utvecklas förhållandevis svagt. Det främsta skälet är en fortsatt svag internationell utveckling och därmed en fortsatt svag svensk export. Svensk BNP beräknas i år växa med 1,9 procent. Nästa år ser förutsättningarna bättre ut och BNP beräknas då växa med 2,9 procent. Arbetsmarknaden har utvecklats betydligt bättre än BNP och forts-

ätter att generera ökad sysselsättning. Den starka ökningen av arbetskraften har dock inneburit att arbetslösheten bitit sig fast kring 8 procent. Den kommer nu successivt minska ned till omkring 6,5 procent 2016. Tack vare att ekonomin befinner sig i en återhämtningsfas växer det reala skatteunderlaget relativt snabbt, med över två procent nästa år och omkring 1,5 procent året därefter. Underskottet i den offentliga sektorns finanser minskar långsamt men stannar ändå på minus 0,5 procent 2018, betydligt lägre än det mål som riksdag och regering ställt upp för sparandet om ett plus på 1 procent. Eftersom BNP samtidigt växer innebär det inte någon ökning av den offentliga bruttoskulden i förhållande till BNP.

Omvärldens ekonomier går i otakt. I USA har tillväxten etablerat sig på en hygglig nivå och arbetslösheten har sjunkit snabbt. Utvecklingen på andra viktiga svenska exportmarknader har varit blandad. I Storbritannien har den ekonomiska utvecklingen varit förvånansvärt stark och den brittiska ekonomin förväntas visa fortsatt styrka i år och nästa år. I våra nordiska grannländer har den ekonomiska utvecklingen snarast gått i motsatt riktning. Det ekonomiska läget i euroområdet har försvagats under hösten. Året inleddes med en kvartalstillväxt av BNP på 0,5 procent, medan de två följande kvartalen endast växte med 0,1 respektive 0,2 procent. Krisen i Ukraina och de handelssanktioner med Ryssland som följt har påverkat, likväl som den svagare tillväxten i Kina och tillväxtekonomierna. Tyskland, som förväntas vara motorn i euroområdet, har på grund av den låga aktiviteten hos dess handelspartners tappat fart.

Den låga inflationen i stora delar av världen bidrar till att de stora centralbankernas styrräntor är fortsatt mycket låga. Det är inte troligt att den amerikanska centralbanken kommer att höja styrräntan förrän vid mitten av 2015. För den europeiska centralbankens del pekar det mesta mot att en räntehöjning får vänta till efter 2016. Den låga svenska inflationen under 2014 har fått riksbanken att sänka styrräntan till 0 procent och revidera ned räntebanan mycket kraftigt. Det innebär troligen att det dröjer till 2016 innan penningpolitiken börjar stramas åt och att styrräntan endast når upp till 2,5 procent vid slutet av 2018. Den svenska styrräntan kommer därmed att ligga lågt relativt räntan i USA men högt i förhållande till euroräntan.

Inte bara omvärlden går i otakt, det gäller också den svenska ekonomin. Tillväxten har dämpats markant sedan ett uppsving under andra halvåret 2013. Trots det fortsätter sysselsättning och arbetade timmar öka i god takt. Det betyder att produktiviteten utvecklas mycket svagt. I denna spretiga bild klarar sig skatteunderlaget förvånansvärt bra, med reala ökningarna runt 2 procent i år och nästa år, främst tack vare den starka ökningen av antalet arbetade timmar, men den för kommunsektorn gynnsamma priseteffekten (kommunsektorns priser stiger långsammare än löneökningarna). En relativt liten ökning av grundavdraget spelar också roll.

Den privata konsumtionen utvecklades svagare under det tredje kvartalet än beräknat, delvis förklarad av tillfälliga faktorer, och därmed blir årets ökning något långsammare än vad vi tidigare räknat med. Lägre förväntningar från konsumenterna och att 2015 startar från en lägre nivå betyder att också nästa års ökning revideras ned. Å andra sidan har hushållens inkomster utvecklats mycket

gynnsamt sedan mitten av 2000-talet. Mellan 2005 och 2013 har hushållens reala disponibla inkomster vuxit med i genomsnitt 3,2 procent per år. Under samma period har hushållens konsumtionsutgifter ökat med endast 1,9 procent i genomsnitt per år. Hushållens sparande har därmed stigit mycket kraftigt. Åren 2012 och 2013 nådde hushållens nettosparkvot den högsta nivån i modern tid.

Produktivitetsutvecklingen har varit mycket svag, eller obefintlig i ett antal år. Den svaga utvecklingen inleddes redan 2006, ett par år före finanskrisen. Efter återhämtningen 2010 har produktiviteten varit i stort sett oförändrad. Vi räknar med att den återgår till att öka, men inte lika snabbt som tidigare. Det kommer att ha betydelse för såväl BNP-utvecklingen som löneökningarna på sikt.

Prisutvecklingen har under en tid varit mycket svag. Konsumentprisindex har sedan slutet av 2011 varit i stort sett oförändrat. En bidragande orsak till denna stagnation är lägre räntor, men även den underliggande inflationen (KPIF) har varit mycket låg. Kronförsvagningen i kombination med en allt starkare inhemsk efterfrågan drar efterhand upp inflationstalen.

Utvecklingen på arbetsmarknaden kan beskrivas som splittrad. Trots relativt svag tillväxt har sysselsättningen stått emot och utvecklats förvånansvärt bra. Samtidigt har antalet personer i arbetskraften fortsatt att växa. På sikt är det naturligtvis bra, men med den begränsade efterfrågan på arbetskraft har det inneburit att arbetslösheten har bitit sig fast runt 8 procent. Vi räknar dock med att arbetslösheten sjunker under 2015. Det är det stora tillskottet av utrikes födda som gjort det möjligt för arbetskraften och sysselsättning att öka snabbt sedan 2005. Födda utanför Europa utgör en betydande andel av sysselsättningsökningen. Gruppen svarade för 135 000 av ett totalt plus på 240 000 personer.

Tabell 1. Nyckeltal för den svenska ekonomin
Procentuell förändring om inte annat anges

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
BNP*	1,3	1,9	2,9	3,2	2,3	1,9
Sysselsättning, timmar*	0,4	2,1	1,5	1,1	0,7	0,4
Arbetslöshet, nivå	8,0	7,9	7,4	6,6	6,5	6,5
Timlön, nationalräkenskaperna	2,0	2,0	3,0	3,2	3,4	3,5
Timlön, konjunkturlönestatistiken	2,5	2,8	3,0	3,2	3,4	3,5
Konsumentpris, KPIX	0,5	0,1	0,9	1,8	1,9	1,9
Konsumentpris, KPIF	0,9	0,5	1,3	1,9	2,0	2,0
Konsumentpris, KPI	0,0	-0,2	0,6	2,1	3,2	3,1
Realt skatteunderlag**	1,5	1,6	2,4	1,8	1,5	1,2

*Kalenderkorrigerad utveckling. **Korrigerat för regeländringar.

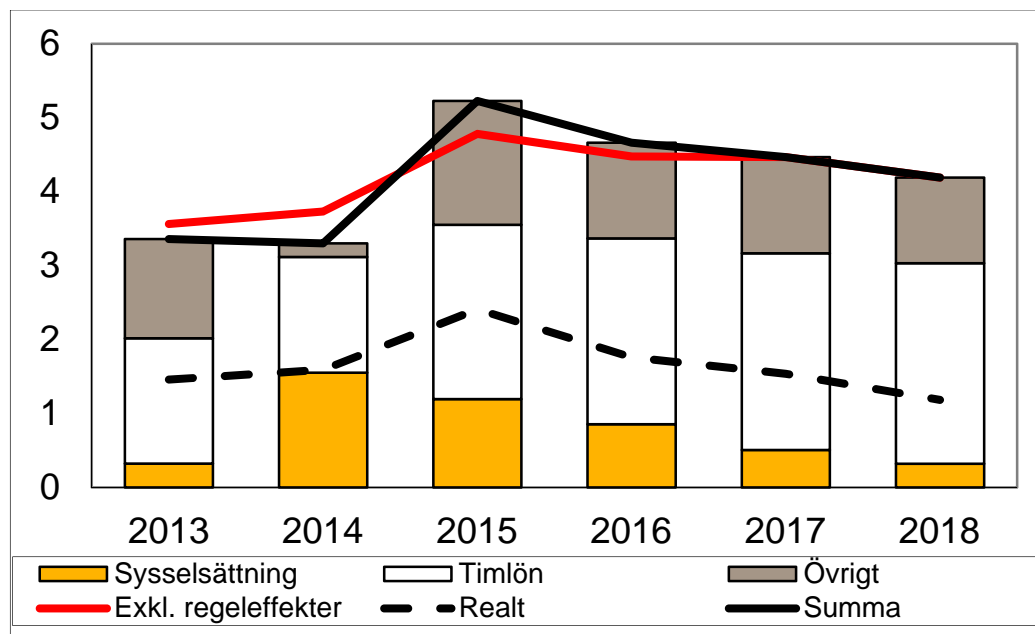
Skatteunderlaget skjuter fart 2015

Det slutliga taxeringsutfallet visade att skatteunderlagstillväxten år 2013 var lite lägre än vi räknade med i prognosen från den 2 oktober. Prognosen för år 2014–2018 bygger på den samhällsekonomiska bild som sammanfattas ovan.

Efter ett par år där skatteunderlagets ökning hållits tillbaka av måttlig sysselsättningsutveckling (2013) och den automatiska balanseringen av allmänna pensioner (2014) ser det ut att skjuta fart nästa år (diagram 1). Det är flera faktorer som bidrar till att ökningstakten blir högre 2015 än 2014. Dels blir indexeringen

av pensionerna högre samtidigt som vi förutser större löneökningar. Dessutom påverkas utvecklingen av ändringar i skattelagstiftningen; i motsats till 2014 sker inte någon höjning av grundavdragen för pensionärer 2015 men avdragsräntan för pensionssparande minskar.

Diagram 1. Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter
Procent respektive procentenheter

Källa: Skatteverket och SKL.

Skatteunderlaget fortsätter att växa i god takt perioden ut. Ökningstakten avtar dock efter 2015, främst till följd av att arbetade timmar inte längre ökar i samma utsträckning i och med att konjunkturuppgången beräknas övergå till en situation med en ekonomi i balans 2016.

Revideringar jämfört med oktoberprognosen

I enlighet med det slutliga taxeringsutfallet är skatteunderlaget år 2013 nedjusterat jämfört med prognosen från den 2 oktober. Utvecklingen 2014 är nedreviderad till följd av att ny statistik visar något svagare utveckling av flera inkomstslag än de som låg till grund för oktoberprognosen.

Tabell 2. Olika skatteunderlagsprognoser

Procentuell förändring

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2013–2018
SKL, dec	3,4	3,3	5,2	4,7	4,5	4,2	28,0
Reg, okt	3,7	3,3*	4,6*	5,5	5,3	4,6	30,2
SKL, 2 okt	3,5	3,5	5,1	5,1	4,8	4,5	29,5
ESV, sep	3,5	2,9	4,3	4,8	4,8	4,3	27,4

*Uppräkningsfaktor för utbetalning av kommunalskatt år 2015, enligt S+MP-regeringens beslut den 30 oktober. Regeringen utnyttjade den möjlighet som lagen ger att valår revidera uppräkningsfaktorerna efter utgången av september, dock senast en vecka efter att budgetpropositionen har lämnats till riksdagen.

Källa: Ekonomistyrningsverket, regeringen, SKL.

I samband med att Nationalräkenskaperna för tredje kvartalet publicerades gjordes också en revidering av nationalräkenskaperna historiskt. De reviderade nat-

ionalräkenskaperna visar att produktivitetens utvecklingen i ekonomin har varit betydligt svagare de senaste åren än enligt tidigare statistik och i princip är kvar på 2006 års nivå. Detta indikerar att förutsättningarna för produktivitetens ökning i svensk ekonomi, och därmed utrymmet för lönehöjningar, är mindre än tidigare. Mot den bakgrunden bygger vår aktuella kalkyl på lägre lönehöjningar än den förra åren fram till 2018, vilket är huvudförklaringen till att vi reviderat ner skatteunderlagstillväxten 2016–2018. I viss mån bidrar även en svagare sysselsättningsutveckling och lägre inflationstal till nedrevideringen.

Jämförelse med regeringens och ESV:s prognos

Under valår med regeringsskifte har den tillträdande regeringen rätt att ändra uppräkningsfaktorerna senast en vecka efter att budgetpropositionen lämnats till riksdagen. Den nuvarande regeringen utnyttjade i oktober den rätten och beslutade om uppräkningsfaktorer som bygger på bland annat en höjning av grundavdragen för personer som fyllt 65 år, i enlighet med regeringens budgetproposition för 2015. Det är huvudförklaringen till att regeringens prognos visar mindre ökning av skatteunderlaget år 2015 än SKL:s (baserad på den budgetmotion från Alliansen som riksdagen beslutat). Åren 2016–2018 visar regeringens prognos snabbare skatteunderlagstillväxt än SKL:s, främst till följd av snabbare ökning av arbetade timmar samt lägre grundavdrag, men det har också betydelse att regeringen räknar med större ökning av pensionsinkomsterna.

Jämfört med den prognos Ekonomistyrningsverket (ESV) presenterade i september visar SKL:s prognos högre ökningstal 2014–2015. Främsta förklaringen är att SKL prognostiserar snabbare sysselsättningsuppgång och större ökning av pensionsinkomster, samt att ESV inte räknat med avvecklingen av avdragsrätten för pensionssparande 2015. Efter 2015 visar ESV:s prognos snabbare skatteunderlagstillväxt än SKL. Det förklaras delvis av större löneökningar i ESV:s kalkyl och delvis av mindre ökning av grundavdragen.

Slutavräkning 2013–2015

Slutavräkning 2013

Enligt taxeringsutfallet blir slutavräkningen av 2013 års skatteintäkter –167 kronor per invånare den 1.11.2012. Avräkningen regleras i januari 2015. SKL:s decemberprognos 2013, som enligt riktlinjer från Rådet för kommunal redovisning låg till grund för bokslutet för 2013, gav en avräkning på –117 kr/invånare. Detta medför en korrigeringspost på –51 kr per invånare som påverkar bokslut 2014. Ingen förändring från EkonomiNytt 18/2014 således.

Slutavräkning 2014

Enligt Rådet för kommunal redovisning, Rekommendation 4:2, ska det bokas upp en preliminär avräkning för innevarande års skatteintäkter i bokslutet. Avräkningen ska enligt rekommendationen beräknas utifrån SKL:s skatteunderlagsprognos i december.

Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2013 och 2014 uppgår till 3,9 procent respektive 2,7 procent, enligt budgetpropositionen för år 2014. Förbundets prognos innebär en något högre uppräkning. Detta gör att vår prognos på slutavräkningen 2014 blir 22 kr per invånare den 1 november 2013. Jämfört med

vår senaste prognos (EkonomiNytt 18/2014) är det en försämring med 42 kronor per invånare.

Slutavräkning 2015

Regeringens fastställda uppräkningsfaktorer för 2014 och 2015 uppgår för år 2015 till 3,3 procent respektive 4,6 procent. Regeringens prognos innebär en lägre uppräkning än SKL:s bedömning. Regeringens lägre bedömning gör att vår prognos på slutavräkningen 2015 blir positiv med 140 kr per invånare den 1 november 2014. Jämfört med vår senaste prognos (EkonomiNytt 18/2014) är det en försämring motsvarande 45 kronor per invånare.

Disponering av resultatutjämningsreserven

Enligt kommunallagen får medel från en resultatutjämningsreserv (RUR) användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. När detta får göras måste framgå av de egna riktlinjerna för god ekonomisk hushållning. Ett sätt att avgöra om RUR får disponeras är att jämföra utvecklingen av det årliga underliggande skatteunderlaget för riket med den genomsnittliga utvecklingen de senaste tio åren. Med en sådan tillämpning får reserven användas om det årliga värdet väntas understiga det tioåriga genomsnittet. Med vår nuvarande prognos är det möjligt 2014. En annan förutsättning är att medlen från RUR ska täcka ett negativt balanskravsresultat.

Tabell 3. Rikets underliggande skatteunderlagsutveckling; tioårigt genomsnitt samt årlig utveckling

Förändring i procent per år

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Snitt 10 år	3,8	3,9	3,9	4,0	4,0	3,9
Årlig	3,6	3,7	4,8	4,5	4,5	4,2
Differens	-0,2	-0,1	0,8	0,5	0,5	0,3

Skattesatser och skatteväxlingar 2015

Inför 2015 höjs skattesatsen i tre landsting. I ytterligare tre höjs skatten på grund av så kallade skatteväxlingar, då verksamhet flyttas från kommunerna till regional nivå, vilket innebär sänkt skattesats i kommunerna. I ett län görs en motsvarande överföring men utan att formell skatteväxling äger rum. Totalt innebär detta att skatten kommer att vara högre i sju landsting 2015 än den var 2014.

Även den länsvisa skattesatsen höjs för Kronoberg, Jämtland och Örebro på grund av skatteväxlingar. De höjda länsvisa skattesatserna gör att omslutningen i inkomstutjämningsystemet ökar. För att inte andra landsting ska påverkas av skatteväxlingarna tillförs anslaget för kommunalekonomisk utjämning därför 60 miljoner kronor 2015. Dessa medel flyttas från motsvarande anslag för kommunsektorn.

Medelskattesatsen i landstingen ökar med 9 öre, till 11,35 exklusive Gotland. Skattesatserna för 2015 finns på www.scb.se, under Offentlig ekonomi.

Befolkningsuppgifter per den 1.11.2014

Den 8 december presenterade Statistiska centralbyrån (SCB) befolkningsuppgifter per 1 november 2014. Dessa påverkar intäkterna i form av skatteintäkter och utjämningsbidrag/avgift. Den prognostiserade medelskattkraften 2015 blir cirka 120 kr per invånare lägre på grund av att antalet invånare enligt utfallet var 1 884 fler än vår förra prognos, dvs. det beräknade skatteunderlaget divideras med ett något större antal personer. Landsting som erhåller bidrag i inkomstutjämningsen kommer därför att få lägre ersättning på grund av detta. I tabell 4 presenteras befolkningsutfall och prognos samt medelskattkraft som ligger till grund för beräkningarna i Prognosunderlag L 2014–2018- 9-14.

Tabell 4. Befolkning i riket, utfall och prognos per 1 november samt medelskattkraft 2013–2018

	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Utfall	9 633 589	9 737 559				
Prognos			9 846 981	9 951 720	10 043 584	10 128 977
Förändring, %		1,08	1,12	1,06	0,92	0,85
Medelskattkraft						
Regeringens fastställda	193 793	196 651	203 626			
SKL:s prognos	192 225	196 772	204 794	212 037	219 247	226 365

Detta innebär Alliansens budgetmotion för landstingen

Med Alliansens budget blir det för hälso- och sjukvården endast små förändringar 2015 och framåt jämfört med 2014. Den innehåller inga tillskott som inte har en motsvarighet i budgetförslaget från regeringen.

De viktigaste nyheterna i relation till regeringens budgetförslag är att följande tre tillskott *inte* blir av:

- professionsmiljarden på 1 miljard kronor 2015
- satsningen på förlossningsvården med 400 miljoner per år 2015–2018
- fria receptbelagda läkemedel för barn och unga med 200 miljoner kronor 2015, samt 410 miljoner per år från 2016.

Den största förändringen i Alliansens budget gentemot regeringens budgetförslag är att kömiljarden blir kvar. Enligt regeringens budgetförslag skulle kömiljarden ha utgått från 2016 och motsvarande belopp skulle ha använts för en satsning på att förbättra de olika vårdprofessionernas möjligheter att göra ett bra jobb, det som kallas för professionsmiljarden. Med Alliansens budget blir alltså kömiljarden kvar, dock med annan inriktning från 2016 då den utvecklas till en samordnings- och tillgänglighetsmiljard, där fokus ligger på att skapa sammanhållna vårdkedjor.

Satsningen på förbättrad cancervård finns också i Alliansens budget och beloppet är detsamma, 500 miljoner kronor per år 2015–2018. Enligt Alliansens budget ska pengarna fördelas till landstingen efter prestation, ett villkor som inte finns i regeringens budgetförslag.

Alliansen satsar ur psykiatrianslaget sammanlagt 1 miljard kronor 2016–2018 på barns och ungas psykiska hälsa (250 miljoner kronor 2016, 350 miljoner 2017 samt 400 miljoner 2018). Detta är inget nettotillskott utan ska rymmas inom den pågående psykiatrisatsningen, drygt 840 miljoner per år.

En principiellt viktig satsning, att förbättra vården för personer med kroniska sjukdomar, inleddes 2014 av dåvarande alliansregeringen. Den finns också i Alliansens budget för 2015 och omfattar 400 miljoner kronor för åren 2015–2017, 100 miljoner 2015 och 150 miljoner per år 2016–2017. Utgångspunkten är den ökade förekomsten av kroniska sjukdomar, att de kroniska sjukdomarna står för merparten av sjukdomsördan i befolkningen och att de ligger bakom en stor andel av hälso- och sjukvårdens kostnader. En förutsättning för en långsiktig hållbar, effektiv och jämlik hälso- och sjukvård är därför att vården lyckas bättre både med att förebygga kroniska sjukdomar och med att ge personer med kroniska sjukdomar bättre vård. Satsningen är inriktad på tre områden; prevention, personcentrerad vård och kunskapsbaserad vård.

Hälsa För Mig är en tänkt digital tjänst där den enskilde kan samla och spara information om sin egen hälsa. 100 miljoner kronor per år 2015–2018 är avsatt i Alliansens budget.

Det så kallade fjärde steget inom ramen för översynen av kunskapsstyrningen i vård och omsorg, ingår också i Alliansens budget, och gäller professionernas tillgång till relevant kunskapsstöd. För att förverkliga detta krävs en total omläggning av det nuvarande sättet att förse vården med nationellt kunskapsstöd i form av nationella riktlinjer. Framtidens nationella riktlinjer måste vara anpassade för att enkelt kunna användas i vårdsituationer. De måste vara lätta att nå, vilket betyder att de helst behöver vara integrerade i journalsystemen eller på annat sätt lätt nåbara. De behöver vara lätta att använda, vilket betyder att de behöver vara korta och ha karaktären av beslutsstöd.

Arbetsgivaravgifter för 2015

PO-pålägget för landsting beräknas till **44,13** procent av lönesumman 2015, vilket är oförändrad nivå jämfört med år 2014, och också oförändrade uppgifter jämfört med det tidigare publicerade preliminära PO-pålägget.

Arbetsgivaravgifterna enligt lag är sammantaget oförändrade för år 2015, 31,42 procent. Premien för avtalsförsäkringarna beräknas till 0,21 procent av lönesumman år 2015. Premierna för AGS-KL och Avgiftsbefrielseförsäkringen är fastställda till noll procent, medan premien för trygghetsförsäkring vid arbetskada (TFA-KL) uppgår till 0,01 procent på lönesumman. För tjänstegrupplivförsäkringen (TGL-KL) som administreras av KPA uppgår premien till 0,10 procent av lönesumman år 2015. Premien för omställningsförsäkringen (KOM-KL) är schablonberäknad till 0,10 procent på lönesumman.

Förbundet rekommenderar ett oförändrat kalkylerat pålägg avseende avtalspensioner på 12,5 procent 2015 för landstingen. Sammantaget resulterar detta i ett PO-pålägg på 44,13 procent av lönesumman år 2015.

Riksdagen har beslutat om ramarna för budgeten enligt Alliansens motion, med oförändrad arbetsgivaravgift för unga. Det innebär att den nedsatta arbetsgivar-

avgiften för ungdomar, som inte fyllt 26 år vid årets ingång, kvarstår; och år 2015 är arbetsgivaravgiften enligt lag 15,49 procent. Inklusiv premier för avtalsförsäkringar och avgiftsbestämd pension blir totala arbetsgivaravgiften för ungdomar 21,29 procent.

Alliansen har ett förslag med en ytterligare sänkning av arbetsgivaravgiften för ungdomar under 23 år, samtidigt som de som fyllt 25 år får full avgift. Detta förslag är taget som ett tillkännagivande till riksdagen och innebär ett ”uppdrag” till regeringen att skriva fram ett sådant lagförslag för riksdagen att ta ställning till. Det är ännu oklart när detta kan bli aktuellt.

För anställda som vid årets ingång fyllt 65 år är arbetsgivaravgiften enligt lag 10,21 procent (ålderspensionsavgiften), ingen avgift för avtalsförsäkringar förutom TFA Premie för avgiftsbestämd pension av 5,59 procent betalas vanligen fram till 67 år, eftersom anställningar i allmänhet omregleras vid 67 år. För anställda födda 1937 och tidigare utgår inga arbetsgivaravgifter, eftersom dessa årgångar är helt kvar i det gamla pensionssystemet.

Den av regeringen föreslagna särskilda löneskatten på de äldres arbetsinkomster införs alltså inte.

Se Bilaga 1 för landstingens arbetsgivaravgifter för 2014 och 2015.

Internränta 2016

SKL brukar ange en internränta som kan användas i budgetsammanhang vid beräkning av kapitalkostnader (avskrivningar + internränta). Denna sätts utifrån den ekonomiska konjunkturbedömningen i december två år innan aktuellt år, och utgår från prognosen över den tioåriga statsobligationsräntan. Enligt decemberprognosen kommer den långa räntan att uppgå till 2,4 procent år 2016. Enligt denna metod blir därför den föreslagna internräntan avseende år 2016 2,4 procent.

Det innebär en marginellt lägre ränta än 2014 och 2015 då internräntan var 2,5 procent. Observera att internräntan avseende år 2015 först föreslogs till 3,2 procent men mot bakgrund av det faktiska ränteläget föreslogs i höstas att internräntan avseende år 2015 om görligt istället skulle vara oförändrad jämfört med år 2014.

Det exceptionella låga ränteläget har varit svårprognosticerat. Det kan dock vara lämpligt att påminna om att den mest rättvisande internräntan är att göra en bedömning av den egna genomsnittliga räntekostnaden för landstingets externa upplåning.

Mot bakgrund av detta har vi för avsikt att se över metoden för att föreslå internränta, vilket vi återkommer till under våren 2015. Om ni är **intresserade att vara med i detta arbete som referenspersoner** är ni välkomna att ta kontakt med Siv Stjernborg, 08-452 77 51 eller Anders Nilsson, 08-452 76 42.

Löne- och prisförändring för landsting

Dessa beräkningar bygger på den bild av samhällsekonomin som presenteras ovan. Vi räknar med samma löneutveckling i landstingen som för hela arbets-

marknaden. Ökningstakten i löner och priser för åren 2015–2018 är något nedreviderad sedan förra prognosen av LPIK (EkonomiNytt 12/2014).

Vi räknar med fallande läkemedelspriser under hela perioden. Notera att vi här endast räknar med rena prisförändringar på befintligt sortiment inklusive generika. Här ingår alltså effekterna av statens överenskommelse med läkemedelsindustriföreningen (LIF), patentutgångar etc. Den eventuella merkostnaden för nya läkemedel ingår inte i våra prismätningar. Läkemedel för hepatit C ingår alltså inte här. Att nya läkemedel ofta kostar mer antas spegla en förbättrad kvalitet och betraktas alltså inte som en prisförändring.

Prisökningarna tilltar i takt med återhämtningen i samhällsekonomin.

Tabell 5. Prognos för LPIK
Årlig procentuell förändring

	2014	2015	2016	2017	2018
LPIK inkl. läkemedel	1,8	1,9	2,3	2,6	2,7
– Timlön	2,6	2,8	3,0	3,2	3,3
– Socialavgifter	2,6	3,2	3,1	3,8	3,6
– Läkemedel	-1,4	-2,1	-1,1	-0,8	-0,2
– Förbrukning	1,6	1,4	2,2	2,2	2,3
LPIK exkl. läkemedel	2,3	2,5	2,8	3,0	3,1

Notera att vi här publicerar både prisindex med kvalitetsjusterade löner för landsting (LPIK) som används i SKL:s egna beräkningar och analyser och LPI. Det är endast sättet att beräkna löneförändringarna som skiljer de båda prisindexen åt. I LPIK ska varken förskjutningar i yrkessammansättning eller ålderssammansättning påverka lönepriset.

Tabell 6. Prognos för Landstingsprisindex, LPI
Årlig procentuell förändring

	2014	2015	2016	2017	2018
Landstingsprisindex inkl. läkemedel	1,9	2,0	2,4	2,7	2,8
– Timlön	2,8	3,0	3,2	3,4	3,5
– Socialavgifter	2,8	3,4	3,3	4,0	3,8
Landstingsprisindex exkl. läkemedel	2,5	2,6	2,9	3,2	3,2

Statsbidrag för en kvalitetssäker och effektiv sjukskrivningsprocess

Den rörliga delen av bidraget för år 2014

Den rörliga delen av bidraget för år 2014 uppgår till 308 miljoner kronor och är uppdelat i två delar. För att ett landsting ska få del av bidraget ska minst ett av två delmål uppnås. 154 miljoner är avsatt för de landsting som når **Mål 1**: att den procentuella ökningen i länet av antalet sjukpenningdagar i sjukfall upp till 2,5 år är mindre år 2014 än den var i länet år 2013. Ytterligare 154 miljoner är avsatt för de landsting som når **Mål 2**: att den procentuella ökningen i länet av antalet sjukpenningdagar i sjukfall upp till 2,5 år är mindre år 2014 än den var i riket

år 2013. De landsting som uppnår målen får en andel av respektive delbelopp som motsvarar deras andel av befolkningen den 1 november 2013.

Tabell 7. Förändring av antalet sjukpenningdagar jämfört med föregående år i sjukfall upp till 2,5 år och rörlig del av statsbidraget för år 2014

Landsting	Förändring, procent			Statsbidrag, miljoner kr		
	2013	2014	Skillnad	Mål 1	Mål 2	Totalt
Stockholm	9,7	11,8	2,1	0,0	0,0	0,0
Uppsala	5,5	10,3	4,8	0,0	0,0	0,0
Sörmanland	17,0	14,2	-2,7	4,4	0,0	4,4
Östergötland	7,2	10,5	3,3	0,0	0,0	0,0
Jönköping	10,8	10,0	-0,8	5,4	0,0	5,4
Kronoberg	7,7	9,0	1,3	0,0	3,0	3,0
Kalmar	8,8	9,6	0,8	0,0	3,7	3,7
Gotland	12,6	3,1	-9,5	0,9	0,9	1,8
Blekinge	6,2	10,5	4,3	0,0	0,0	0,0
Skåne	10,7	13,7	3,0	0,0	0,0	0,0
Halland	9,7	14,3	4,6	0,0	0,0	0,0
Västra Götaland	11,9	14,7	2,8	0,0	0,0	0,0
Värmland	14,7	18,8	4,2	0,0	0,0	0,0
Örebro	4,8	12,2	7,5	0,0	0,0	0,0
Västmanland	7,5	12,9	5,5	0,0	0,0	0,0
Dalarna	10,2	16,0	5,7	0,0	0,0	0,0
Gävleborg	13,4	11,7	-1,7	4,4	0,0	4,4
Västernorrland	4,6	17,2	12,5	0,0	0,0	0,0
Jämtland	6,8	7,4	0,5	0,0	2,0	2,0
Västerbotten	10,5	14,2	3,8	0,0	0,0	0,0
Norrbotten	8,8	14,6	5,8	0,0	0,0	0,0
Riket	9,9	12,9	3,0	15,2	9,7	24,9

Källa: Försäkringskassan och egna beräkningar.

Vi har statistik för antalet sjukpenningdagar till och med oktober 2014. I tabell 7 kan man se hur antalet sjukpenningdagar förändrades helåret 2013 jämfört med 2012 och hur stor förändringen var under de första tio månaderna i år jämfört med samma period 2013. Där framgår också hur stort statsbidrag varje landsting får om ökningstakten de första tio månaderna består året ut. Fyra landsting uppnår då mål 1 och fyra landsting uppnår mål 2. Eftersom ett av dessa landsting uppnår båda målen skulle en sådan utveckling innebära att totalt sju landsting får dela på 24,9 miljoner kronor.

Utbetalning av preliminära skatter och bidrag 2015

Skatteverkets utbetalningar av skatter och bidrag under år 2015 görs den tredje vardagen efter den 17:e varje månad, datumen framgår av tabell 8. Slutavräkningen för 2013 års skatteintäkter justeras i samband med januari månads skatteutbetalning.

Tabell 8. Utbetalnings- och bokföringsdag för preliminära skatter och bidrag 2015

	Utbetalningsdag	Bokföringsdag		Utbetalningsdag	Bokföringsdag
Jan	21	22	Jul	22	23
Feb	20	23	Aug	20	21
Mar	20	23	Sep	22	23
Apr	22	23	Okt	21	22
Maj	20	21	Nov	20	23
Jun	23	24	Dec	22	23

I övrigt gäller följande förutsättningar

I samband med varje uppdatering av våra beräkningar publiceras ”Prognosunderlag Lt 2014–2018” på vår webbplats via nedanstående länk:

www.skl.se/web/Skatteunderlagsprognos.aspx

Genom att i Excel-filen skriva in den egna läns-koden, får man beräkningar och bakgrundsuppgifter för sitt landsting.

I prognosunderlaget redovisas beräkningar per landsting av skatter och statsbidrag för åren 2014–2018. Från och med det år ett bidrag övergår från att vara riktat till att bli generellt inordnas motsvarande belopp i prognosunderlaget. På vår webbplats finns en tabell som innehåller vissa riktade statsbidrag samt regleringar av anslaget för kommunalekonomisk utjämning. Av tabellen framgår om och när vissa specifika bidrag ingår i prognosen eller inte. Tabellen återfinns via rubriken Ekonomi, juridik, statistik/Ekonomi/Budget och planering/Statsbidrag, specificering.

Uppdatering av modellen ”Skatter & bidrag”

Landsting som använder den nya modellen Skatter & bidrag, kan ladda ner filen för förenklad uppdatering:

- Uppdateringsfil-Lt-19-14.xls

från vår webbplats via Ekonomi/juridik/statistik–Ekonomi – Budget och planering – Skatter och bidrag, landsting. Följ sedan instruktionerna i filen, eller manualen, för att uppdatera modellen efter förutsättningarna i detta EkonomiNytt.

Skillnader jämfört med förra beräkningen (EkonomiNytt 18/2014) beror på:

- Ny skatteunderlagsprognos
- Nya skattesatser 2015
- Utfall befolkningsstatistik 1 nov 2014
- Nya länsvisa skattesatser i tre län

Beräkningarna bygger i övrigt på befolkningen i varje län utvecklas i takt med riksprognosen men med hänsyn till historisk trend.

Information om tidpunkter under 2015

Aktuella datum finns på vår webbplats under Ekonomi, juridik, statistik. Klicka på Ekonomi. Länk till sidan Ekonomikalendern finns en bit ner på sidan, under rubriken Läs vidare.

Har du aktiverat prenumeration från vår nya webbplats? För att säkert få alla våra nyheter, gå in på skl.se och välj Prenumerera på webbinnehåll. Länken ligger i den grå sidfoten längst ner på sidan.

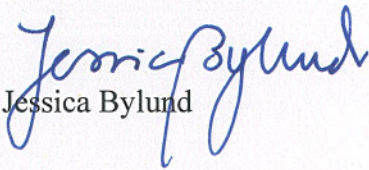
Under vårt område Ekonomi finns de senaste uppdaterade EkonomiNytten tillgängliga och där presenteras löpande nyheter mellan dem.

Frågor om detta EkonomiNytt kan ställas till Måns Norberg (modellen Skatter & bidrag, skatteväxlingar) 08-452 77 99, Bo Legerius (skatteunderlaget och statsbidrag för minskad sjukfrånvaro) 08-452 77 34, Håkan Hellstrand (sammhällsekonomi) 08-452 78 19, Jonas Eriksson (landstingsprisindex) 08-452 77 79, Kajsa Jansson (arbetsgivaravgifter) 08-452 78 62, Siv Stjernborg (internränta, arbetsgivaravgifter) 08-452 77 51.

Alla kan nås via e-post på mönstret: fornamn.efternamn@skl.se .

SVERIGES KOMMUNER OCH LANDSTING

Sektionen för ekonomisk analys

Jessica Bylund

Måns Norberg

Bilagor

Bilaga 1: Arbetsgivaravgifter för landsting år 2014 och 2015

”Prognosunderlag-Lt-2014-2018-14-19.xls”, finns på vår webbplats via följande länk: www.skl.se/web/Skatteunderlagsprognos.aspx